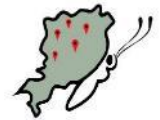

„Lepke-háló” program

Tagfaltererfassung mit Bürgerbeteiligung
Citizen Science im Őrség Nationalpark

Gönye Zsuzsanna
Őrségi Nemzeti Park Igazgatóság

LEPKE-HÁLÓ

A Lepke-háló program:

- Az Őrségi Nemzeti Park első Citizen Science programja
  - Civilek bevonása a természetvédelmi munkákba
  - A nemzeti park munkájának megismertetése a nagyközönséggel
  - Adatok gyűjtése nappali lepke megfigyelésekről

Naturpark
Eichsfeld-Hainich-Werratal

Nationalpark
Hainich

Mi tesz jóvá egy önkéntes programot?

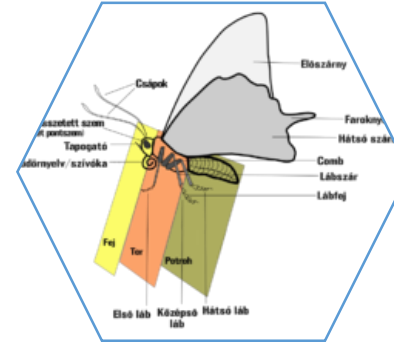
- A tevékenység érdekes és izgalmas
- Az önkéntesek eredményesnek és hasznosnak érezhetik az elvégzett munkát
- A munka nem igényel túl nagy erőbefektetést (időben, energiában)
- A munkájuk eredményéről kapnak visszacsatolást
- Változatos
- Közösség kovácsolódik
- Szakmai tapasztalatot ad
- A társadalmi felelősségvállalás érzete a fontos ügyekben

Lepke-háló

- Miért éppen a lepkék?

- Attraktív fajcsoport, a madarak után a legközkedveltebbek
- Egyszerű, gyorsan elsajátítható felmérési módszerek
- Az Őrségben kiemelt jelentőségűek
- Indikátor fajok – mélyebb összefüggések megérthetőek általuk
- Közvetlen lakókörnyezetünkben megfigyelhetőek
- Sok köztük a védett és természetvédelmi szempontból jelentős faj

Citizen
Science

Lepkék

Önkéntesség

Célcsoport kiválasztása:

- Miért éppen a gimnazisták?
  - A jövő generációinak megcélzása
  - Előttük a pályaválasztás
  - Elég érettek önálló önkéntes munka végzésére
  - Elég fiatalok és nyitottak a szemléletformáláshoz
  - Elérhetőek - Iskolákon keresztül sok emberhez el lehet jutni

Másfél év alatt: 20 iskola, 1 kollégium - 1187 tanuló

A feladat izgalmas és változatos

- A lepkék szépek és érdekesek
- Közelről megvizsgálni őket élmény
- A természetben lenni és „vadászni” rájuk izgalmas – a felfedezés öröme
- Az önkéntesek felfedezik a közvetlen lakókörnyezetük élővilágát
- Fiatalok által preferált mobil app

LÉGY RÉSZE EGY KÜLÖNLEGES KALANDNAK!

LEPKE-HÁLÓ

VAS MEGYEI LEPKEFELMÉRÉS

Jelentkezz!

- ha szeretnéd jobban megismerni lakóhelyed természeti környezetét;
- ha szereted a természetet járni és közben valami hasznosat is tennél érte;
- ha szeretnéd magad kipróbálni a Citizen Science területén.

SZERETNÉL TÖBBET MEGTUDNI?

ŐRSÉGI NEMZETI PARK IGAZGATÓSÁG

9941 Óriszentpéter, Siskaszer 26/A.
Telefon: (94) 548 034, (94) 548 036
Fax: (94) 428 791
E-mail cím: orseginp@orp.kvvm.hu
www.orseginemzetipark.hu
<https://www.facebook.com/orseginemzetipark/>

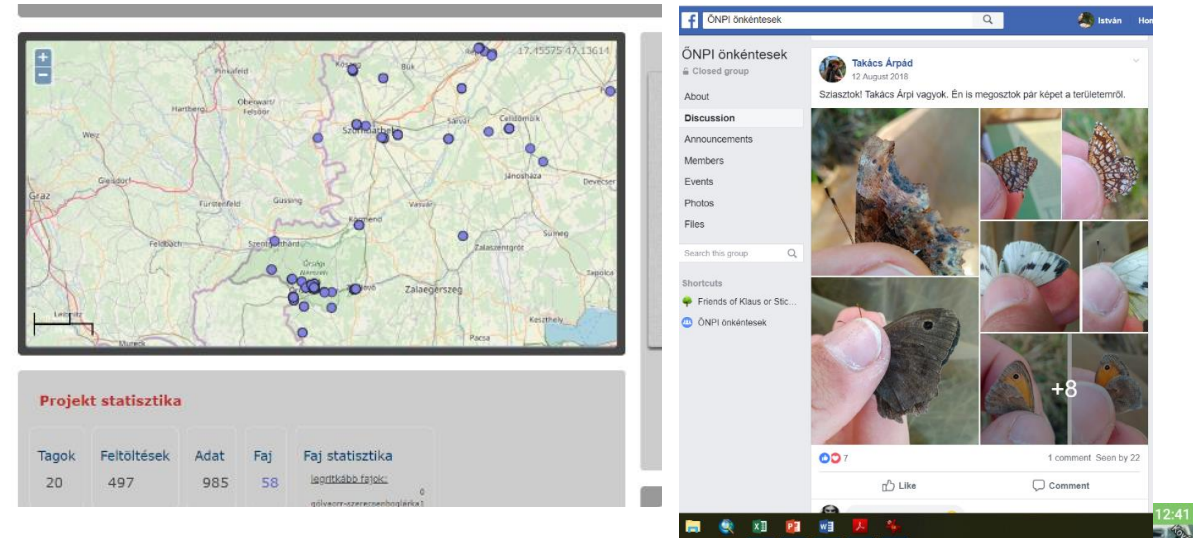
A feladat izgalmas és változatos

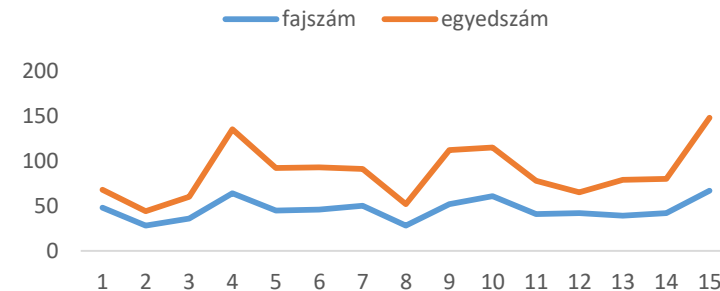
Eredményesnek és hasznosnak érezhetik az elvégzett munkát

- A nappali lepkék relatív könnyen tanulhatóak – magukon érzik a fejlődést
- A Facebook csoportban folyamatos az aktivitás, megfigyelések- , tudás megosztása
- Feladatunk a beküldött adataik rendszerezése, kiértékelése - publikálása
- Némi jó értelemben vett versengés az önkéntesek között

Online dokumentáció

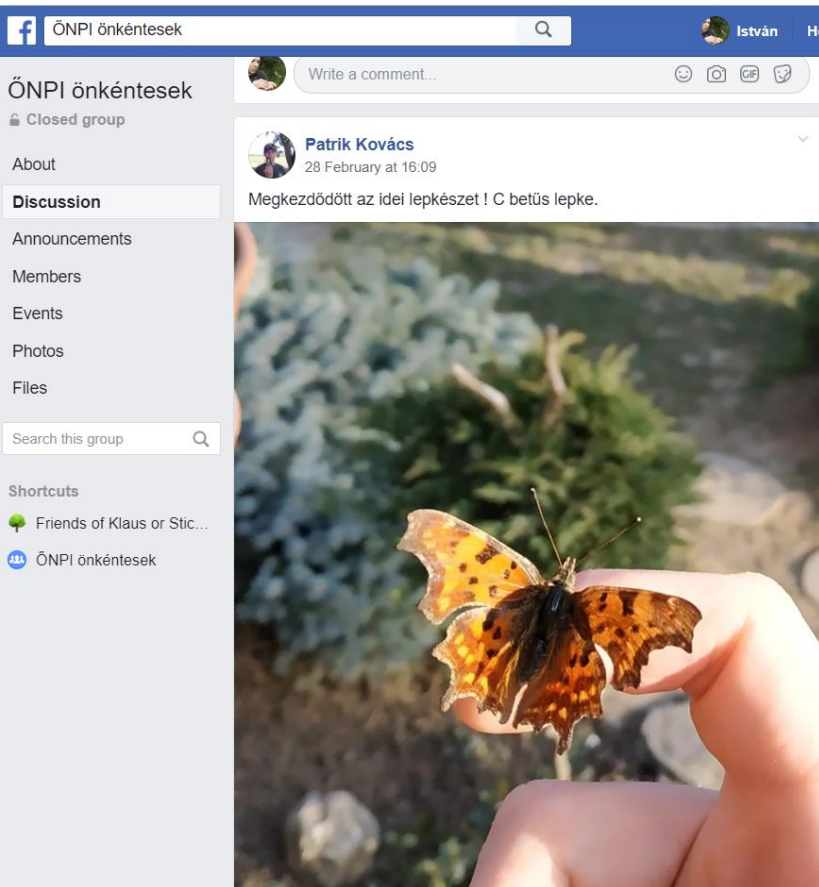

Egy éves adatsor Őriszentpéteren

Büszkék lehetnek

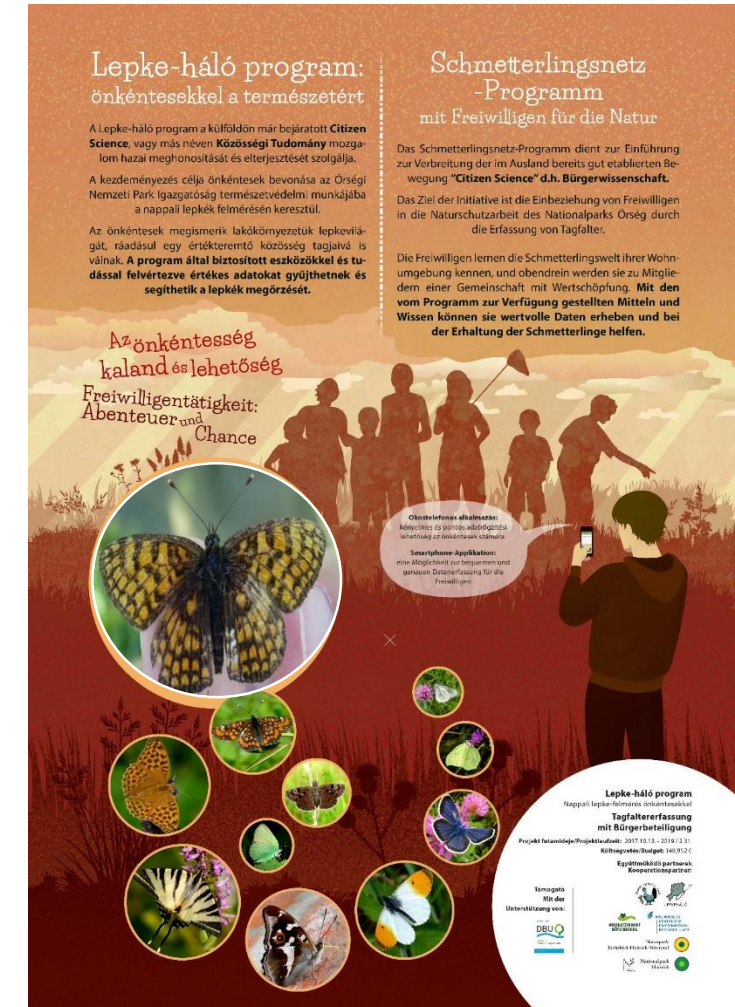
Egymás közt

Újságok hasábjain

Kiállítás megnyitón

Az önkéntesség előnyei

- Gimnazisták – 50 órás közösségi szolgálat
- Ingyenes felszerelés
- Képzések
- Szakmai fejlődés
- Programokat szervezünk számukra

Csatlakozáskor :

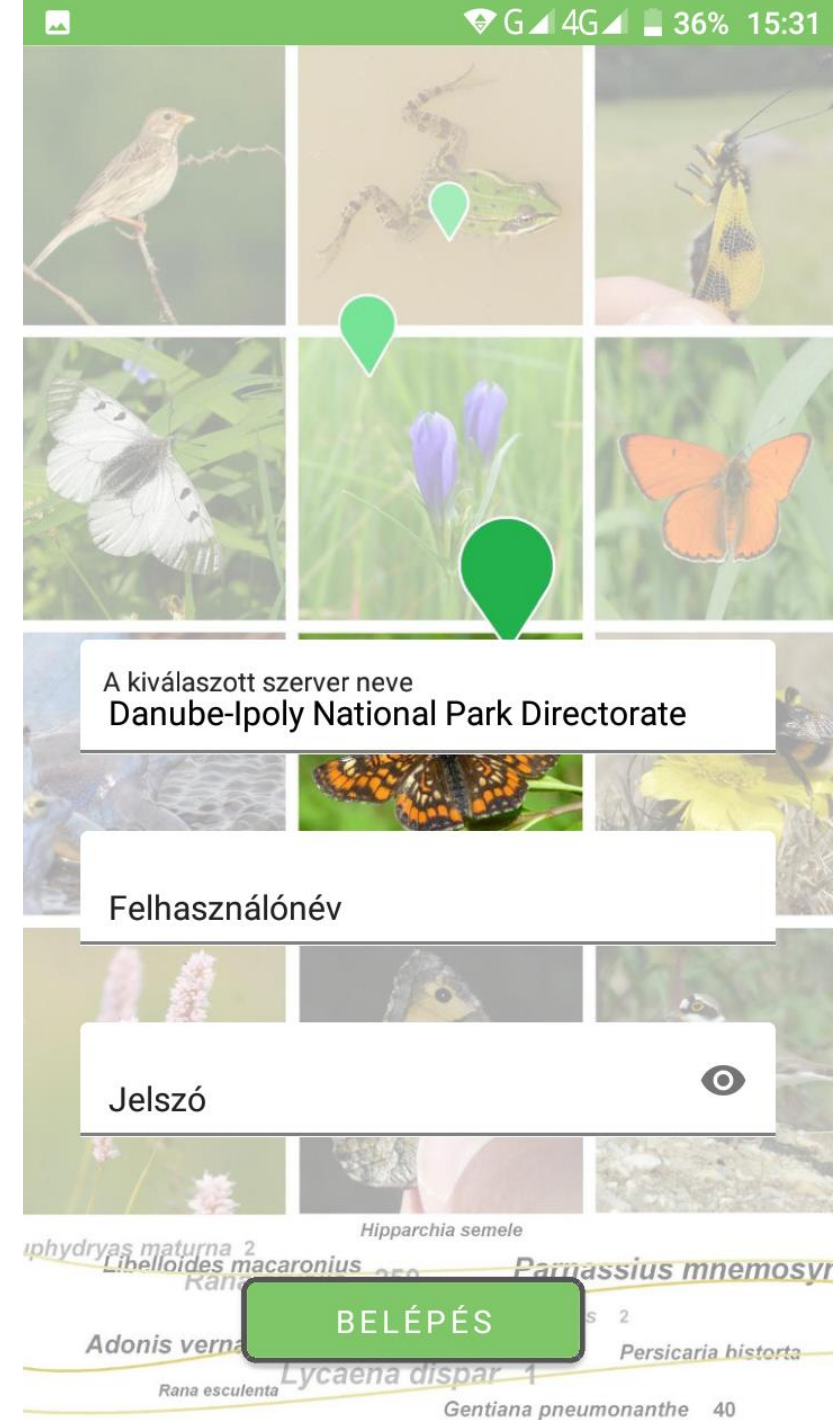

Egy éves aktivitás fejében:

A részvétel nem túl leterhelő az arany középút

- Ideális aktivitás szezonban: hetente
- Minimális aktivitás: havi adatszolgáltatás
- A célterület lakóhelyhez közel , könnyen megközelíthető
- A határozásban minden segítséget megkapnak
- Mobil applikáció a könnyed adatgyűjtéshez

Applikáció és honlap

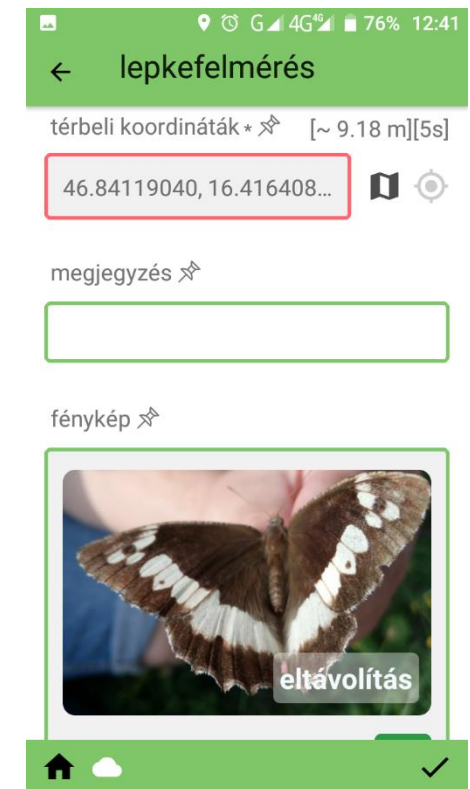
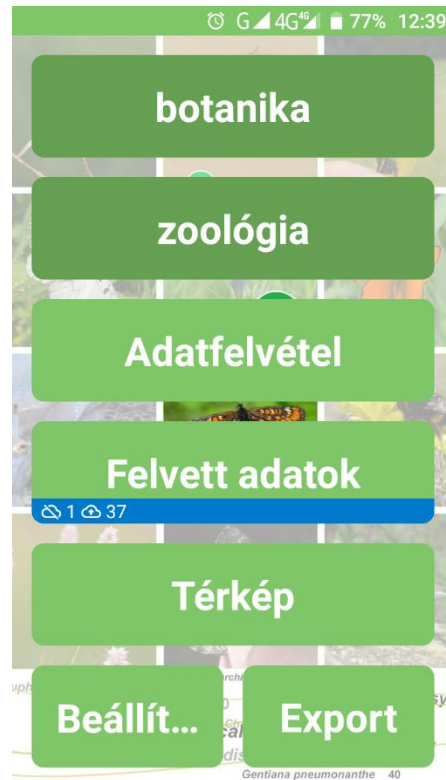
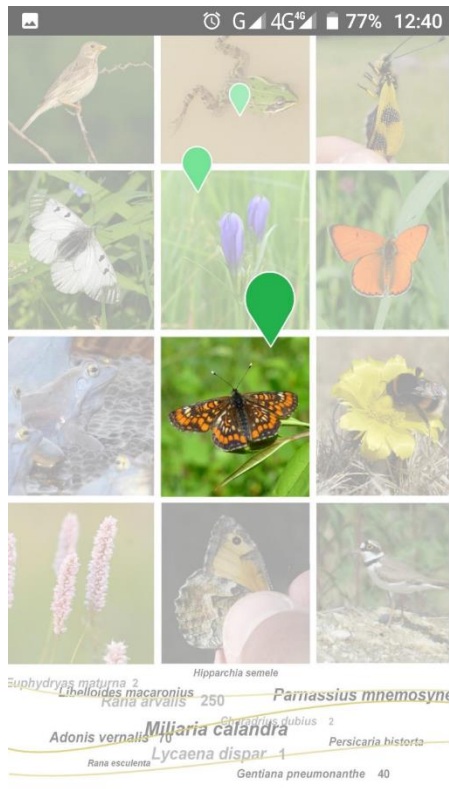
Játék és gyakorlás

Lepkehatározás

Lepkefelmérés

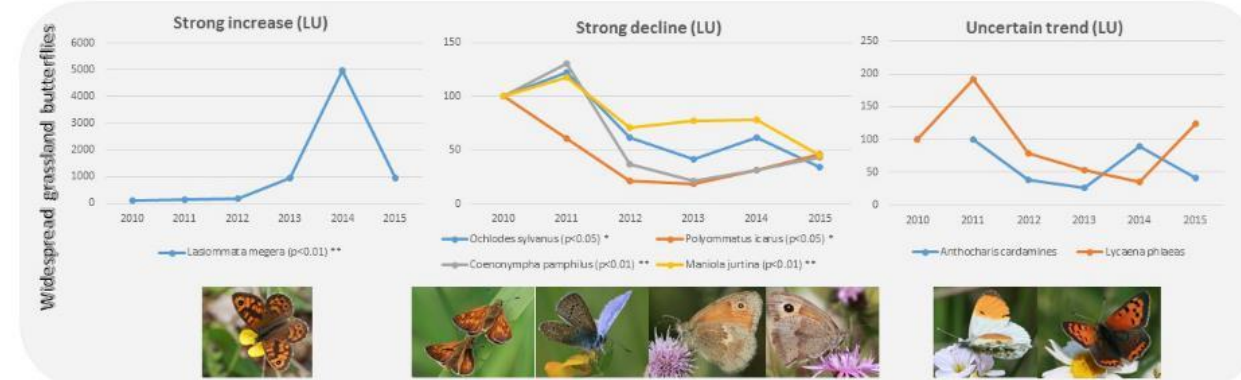
Tájékozódás
GPS-szel

Lepkefogás és
fényképezés

Az eredmények hasznosak

- Új megfigyelések keletkezhetnek a veszélyeztetett fajokra
- Követni lehet a helyi populációk változásait
- Citizen Science: trendeket lehet kimutatni, élőhelyi változásokat detektálni

Közösség épül

- Önkéntes csoport Facebook-on
- Rendszeres találkozások, programok

Önkénteseink

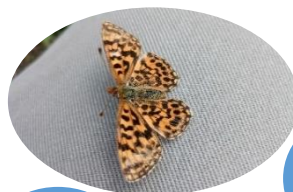
- Az alaptudást megszerezték a lepkészetben
- Második évtől finomítottunk a felmérési módszereiken-transzsekt menti számlálás

2018:
9 felnőtt
6 tanuló

2018:
49 faj
313 egyed

2019:
4 felnőtt
5 tanuló

2019-re
65 faj
1312 egyed

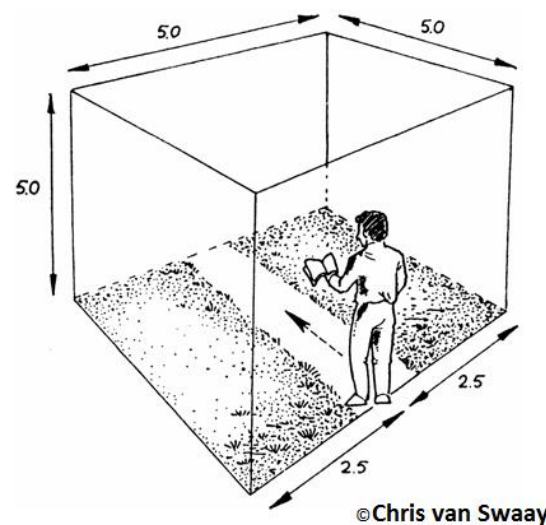

Transzekt menti számlálás

Felmérő módszer haladóknak

Országos Lepke Monitorozó Program nyomdokain

- Változások detektálása
- Rendszeres ismétlés / visszatérés
- Dokumentált körülmények: időjárás, napszak, élőhely állapota...
- Állandósított felmérési módszerek
- Eredmények összevetése

Országos
Lepke Monitorozó
Program (OLM)

ÚTMUTATÓ

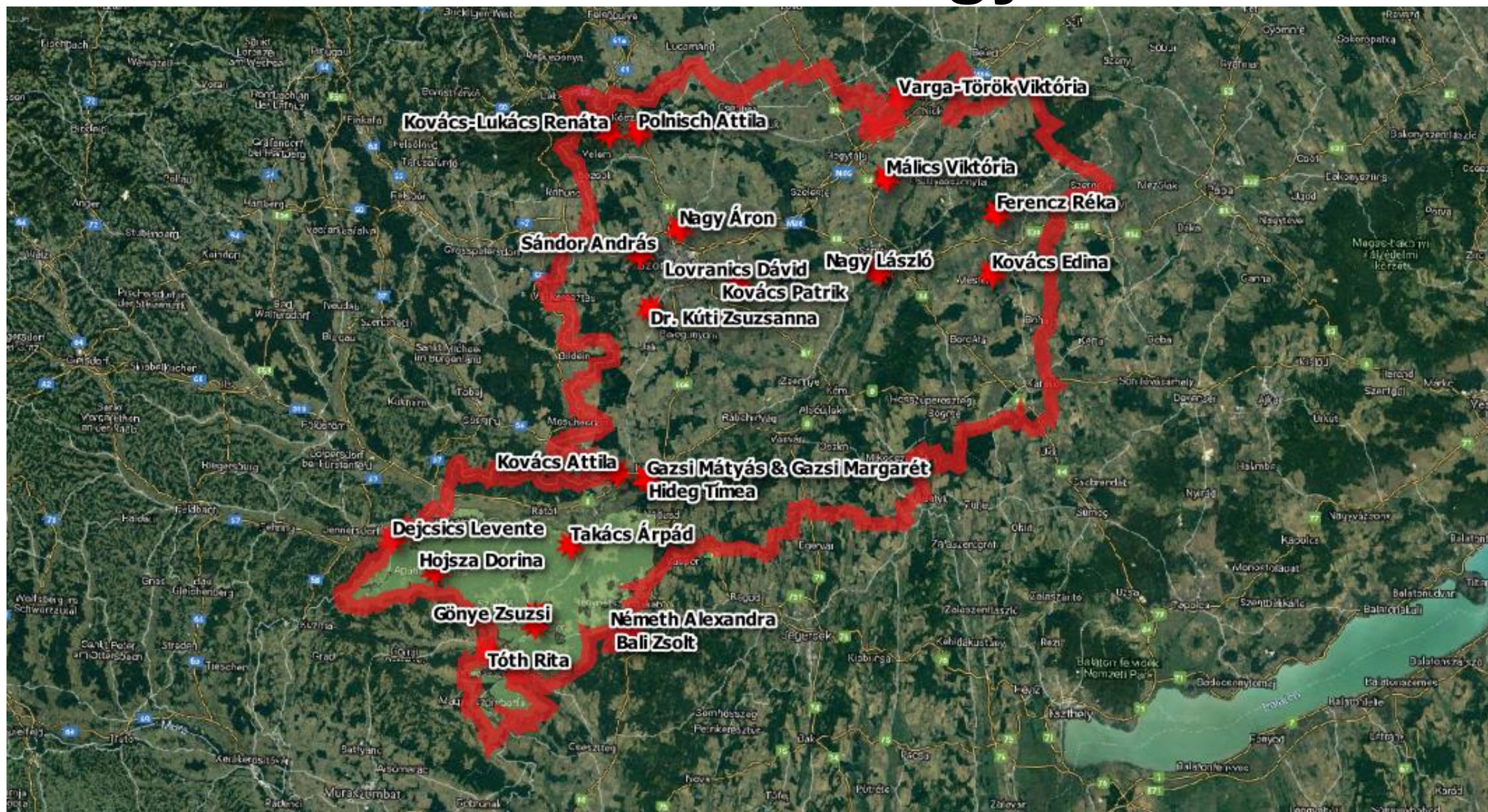
megismerés

természetvédelem

közösség

Citizen Science

Lefedtük a megyét ☺

Kihívások, nehézségek amiket tapasztaltunk

- Megszólítás módja
- Uborkaszezon?
- Kommunikáció a különböző generációkkal
- Adatgyűjtés mikéntje ----App
- Alkalmak szervezése
(távolság, lejutás, szállás, szabadidő)

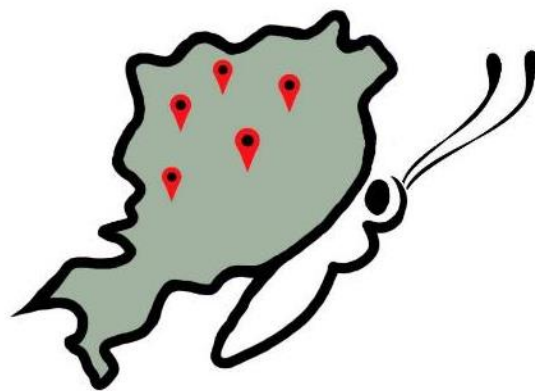

Jövőkép

- A projekt futamidejének vége – de ez csak a kezdet – a Lepke-háló nem áll meg
- Hatékonyabban és több különböző társadalmi csoport megszólításának kidolgozása
  - Gyerekek, gimnazisták, egyetemisták, felnőttek, családok – mind különböző motiváció
- Önkéntes kedvezmények fejlesztése
  - Akár nemzeti parkokon átívelve
  - Szolgáltatásokban (pontgyűjtés/kuponfüzet)
- Az önkéntesek képzése
- Saját magunk képzése szervezeti szinten
- További hálók (Pók-háló, Madár-háló, Fű-háló)

Köszönöm a megtisztelő figyelmet !

<http://www.orseginemzetipark.hu/onkentesseg/>

*Tagfaltererfassung mit Bürgerbeteiligung – Citizen
Science im Őrség Nationalpark (Ungarn) supported by*